

VENDIM
Nr. 79, datë 14.12.2017

NË EMËR TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, e përbërë nga:

Bashkim Dedja	kryetar i Gjykatës Kushtetuese		
Vitore Tusha	anëtare e	“	“
Altina Xhoxhaj	anëtare e	“	“
Fatmir Hoxha	anëtar i	“	“
Gani Dizdari	anëtar i	“	“
Fatos Lulo	anëtar i	“	“
Besnik Imeraj	anëtar i	“	“

me sekretare Belma Lleshi, në datën 5.10.2017 mori në shqyrtim në seancë plenare, mbi bazë dokumentesh, çështjen me nr. 45 Akti, që u përket:

KËRKUES: Aleksandër Llanaj, Bertil Alliaj, Ani Begaj

SUBJEKT I INTERESUAR: Prokuroria e Përgjithshme

OBJEKTI: Shfuqizimi si të papajtueshme me Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë i vendimeve nr. 24, datë 20.1.2016 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Vlorë; nr. 600, datë 1.11.2016 të Gjykatës së Apelit Vlorë; nr. 00-2017-150 (33), datë 23.2.2017 të Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë.

BAZA LIGJORE: Nenet 30, 31, 131/1/f, 134/1/i dhe 142 të Kushtetutës; neni 6 i Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut; nenet 27 e vijuese të ligjit nr. 8577, datë 10.2.2000, “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar.

GJYKATA KUSHTETUESE,

pasi dëgjoi relatorin e çështjes Besnik Imeraj, mori në shqyrtim pretendimet me shkrim të kërkesve, të cilët kanë kërkuar pranimin e kërkesës, parashtrimet me shkrim të subjektit të interesuar, Prokurorisë së Përgjithshme, që ka kërkuar rrëzimin e kërkesës, si dhe diskutoi çështjen në tërësi,

VËREN:

I

1. Prokuroria pranë Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Vlorë në datën 7.4.2015 ka regjistruar procedimin penal ndaj kërkesve Aleksandër Llanaj, Bertil Alliaj dhe Ani Begaj të akuzuar për veprat penale të vrasjes në rrethana cilësuese, e kryer ndaj dy ose me shumë personave, në bashkëpunim dhe prodhimit e mbajtjes pa leje të armëve luftarake në ambiente publike, të parashikuara respektivisht nga nenet 79/dh, 25 dhe 278/5 të Kodit Penal (KP). Në përfundim të hetimeve paraprake, Prokuroria pranë Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Vlorë e ka dërguar çështjen për gjykim në Gjykatën e Rrethit Gjyqësor Vlorë.

2. Gjykata e Rrethit Gjyqësor Vlorë, me vendimin nr. 24, datë 20.1.2016, ka vendosur deklarinin fajtor të kërkesit Aleksandër Llanaj për kryerjen e veprës penale të vrasjes në rrethana cilësuese, e kryer ndaj dy ose me shumë personave dhe në bashkëpunim, e parashikuar nga nenet 79/dh dhe 25 të KP-së, si dhe dënimin e tij me burgim të përjetshëm. Deklarimin fajtor të kërkesit për kryerjen e veprës penale të prodhimit dhe mbajtjes pa leje të armëve luftarake në ambiente publike, e parashikuar nga neni 278/5 i KP-së dhe dënimin tij me 12 vjet burgim. Në zbatim të nenit 55 të KP-së, gjykata ka vendosur dënimin e kërkesit përfundimisht me burgim të përjetshëm, kurse në zbatim të nenit 406/1 të KPP-së zbritjen me 1/3-t të dënimit. Deklarimin fajtor të kërkesit Bertil Alliaj për kryerjen e veprës penale të vrasjes në rrethana cilësuese, e kryer ndaj dy ose me shumë personave dhe në bashkëpunim, e parashikuar nga nenet 79/dh dhe 25 të KP-së, si dhe dënimin e tij me 35 vjet

burgim. Deklarimin fajtor të kërkuesit për kryerjen e veprës penale të prodhimit dhe mbajtjes pa leje të armëve luftarake në ambiente publike, të parashikuar nga neni 278/5 i KP-së dhe dënimin tij me 12 vjet burgim. Në zbatim të nenit 55 të KP-së, gjykata ka vendosur dënimin e kërkuesit përfundimisht me 35 vjet burgim, kurse në zbatim të nenit 406/1 të KPP-së zbritjen me 1/3-t të dënimit. Deklarimin fajtor të kërkuesit Ani Begaj për kryerjen e veprës penale të vrasjes në rrethana cilësuese, e kryer ndaj dy ose me shumë personave dhe në bashkëpunim, e parashikuar nga nenet 79/dh dhe 25 të KP-së dhe dënimin e tij me 35 vjet burgim. Deklarimin fajtor të kërkuesit për kryerjen e veprës penale të prodhimit dhe mbajtjes pa leje të armëve luftarake në ambiente publike, të parashikuar nga neni 278/5 të Kodit Penal dhe dënimin tij me 12 vjet burgim. Në zbatim të nenit 55 të KP-së, gjykata ka vendosur dënimin e kërkuesit përfundimisht me 35 vjet burgim, kurse sipas nenit 406/1 të K PP-së zbritjen me 1/3-t të dënimit.

3. Gjykata e Apelit Vlorë, me vendimin nr. 600, datë 1.11.2016, ka vendosur lënien në fuqi të vendimit nr. 24, datë 20.1.2016 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Vlorë për sa i përket cilësimit juridik të veprës penale, të parashikuar nga nenet 79/dh dhe 25 të KP-së, deklarimit të fajësisë për të tre të pandehurit, masave të dënimit për këtë vepër penale, si dhe disponimit për provat materiale dhe shpenzimet procedurale. Gjykata ka vendosur ndryshimin e vendimit të lartpërmendur për pjesën tjetër në këtë mënyrë: deklarimin fajtor të kërkuesit Aleksandër Llanaj për kryerjen e veprës penale të parashikuar nga neni 278/3 të KP-së dhe dënimin e tij me 5 vjet burgim. Në zbatim të nenit 55 të KP-së dhe 406/1 të KPP-së, gjykata ka vendosur dënimin e tij me 35 vjet burgim. Deklarimin fajtor të kërkuesit Bertil Alliaj për kryerjen e veprës penale të parashikuar nga neni 278/3 i KP-së dhe dënimin e tij me 5 vjet burgim. Në zbatim të nenit 55 të KP-së, gjykata ka vendosur dënimin e kërkuesit përfundimisht me 35 vjet burgim, kurse sipas nenit 406/1 të KPP-së uljen e dënimit me 1/3-t e dënimit. Deklarimin fajtor të kërkuesit Ani Begaj për kryerjen e veprës penale të parashikuar nga neni 278/3 i KP-së dhe dënimin e tij me 5 vjet burgim. Në zbatim të nenit 55 të KP-së, gjykata ka vendosur dënimin e tij me 35 vjet burgim, kurse sipas nenit 406/1 të KPP-së uljen e dënimit me 1/3-t e dënimit.

4. Kundër vendimit të Gjykatës së Apelit Vlorë kanë ushtruar rekurs kërkuesit, si dhe prokuroria. Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë, me vendimin nr. 00-2017-150 (33), datë 23.2.2017, ka vendosur lënien në fuqi të vendimit nr. 600, datë 1.11.2016 të Gjykatës së Apelit Vlorë.

II

5. ***Kërkuesit, Aleksandër Llanaj, Bertil Alliaj dhe Ani Begaj***, i janë drejtuar Gjykatës Kushtetuese (Gjykata), duke pretenduar se vendimet objekt kërkese i kanë cenuar të drejtën për një proces të rregullt ligjor në këto drejtime:

5.1 Është cenuar e drejta e mbrojtjes dhe e drejta për t'u dëgjuar.

5.2 Është cenuar parimi i prezumimit të pafajësisë, sepse gjykatat e kanë filluar procesin me bindjen se kërkuesit i kanë kryer veprat penale për të cilat akuzohen pa u bazuar në prova.

5.3 Është cenuar parimi i sigurisë juridike, sepse gjykatat e juridiksionit të zakonshëm në vendimet e tyre nuk kanë zbatuar vendimin unifikues nr. 4, datë 15.4.2011 të Kolegjeve të Bashkuara të Gjykatës së Lartë.

5.4 Është cenuar parimi i paanshmërisë, sepse Gjykata e Lartë nën presionin e Prokurorit të Përgjithshëm ka marrë një vendim të njëanshëm.

5.5 Është cenuar standardi i arsyetimit të vendimit gjyqësor, sepse Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë nuk ka analizuar qëndrimin e ri të prokurorisë, si dhe nuk u ka dhënë përgjigje shkaqeve të ngritura në rekurs nga kërkuesit. Në këtë mënyrë është cenuar edhe e drejta e aksesit në gjykatë dhe e drejta e ankimit në kuptimin substancial.

6. *Subjekti i interesuar Prokuroria e Përgjithshme* ka parashtruar në mënyrë të përmbledhur sa vijon:

6.1 Pretendimi për cenimin e së drejtës së mbrojtjes dhe standardit të paanshmërisë nuk qëndron, pasi i takon sferës së kompetencës së gjykatave të zakonshme të bëjnë vlerësimin juridik të rrethanave dhe provave të parashtruara nga palët dhe jo juridiksionit kushtetues.

6.2 Pretendimi për cenimin e parimit të prezumimit të pafajësisë dhe sigurisë juridike nuk qëndron. Vendimet gjyqësore nuk tregojnë ndonjë të dhënë se gjykatat e kanë filluar procesin me paragjykimin se kërkuesit i kanë kryer veprat penale për të cilat akuzohen. Po ashtu, referimi në vendime unifikuese si pjesë e arsytimit të vendimeve gjyqësore hyn në vlerësimin diskrecional të gjyqtarit të zakonshëm gjatë gjykimit të çështjeve konkrete.

6.3 Pretendimi për cenimin e standardit të arsytimit nga vendimi i Gjykatës së Lartë nuk qëndron. Në aspektin substancial vërehet se në këtë vendim nuk është bërë një arsyetim i detajuar për sa i përket interpretimit dhe zbatimit të ligjit në lidhje me rrethanat e faktit që u atribuohen kërkuesve. Megjithatë në vlerësim edhe të jurisprudencës kushtetuese, kjo nuk përbën një të metë serioze sa ta bëjë të cënueshëm vendimin në aspektin kushtetues.

6.4 Pretendimi se është cenuar e drejta e aksesit dhe ajo e ankimit në kuptimin substancial nuk qëndron. Në ushtrimin e funksionit të saj si gjykatë ligji, Gjykata e Lartë mund të vendosë për themelin e çështjes vetëm nëse mosmarrëveshja mund të zgjidhet në bazë të të njëjtave provave të vlerësuara nga gjyqtari i faktit dhe që përbëjnë bazën e vendimit në të cilin është bërë një interpretim i gabuar i ligjit.

III

Vlerësimi i Gjykatës Kushtetuese

A. Për legjitimitimin e kërkuesve

7. Kërkuesit legjitimohen *ratione personae* në lidhje me pretendimet e paraqitura në kërkesë, në kuptim të neneve 131/1/f dhe 134/1/i të Kushtetutës.

8. Për sa i përket legjitimitimit *ratione temporis*, sipas neneve 71/a, pika 1, shkronja “b” dhe 86, pika 3 të ligjit nr. 8577, datë 10.2.2000, “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar, ankimi kushtetues individual, duke filluar nga data 1.3.2017, duhet të paraqitet në Gjykatën Kushtetuese brenda afatit 4-mujor nga konstatimi i cenimit. Në rastin në shqyrtim konstatohet se kërkesa drejtuar kësaj Gjykate për shfuqizimin e vendimeve të të tria shkallëve të gjykimit, është depozituar në datën 12.6.2017. Po ashtu, vërehet se procesi gjyqësor penal ka përfunduar me vendimin nr. 00-2017-150 (33), datë 23.2.2017 të Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë. Për pasojë, kërkesa drejtuar Gjykatës Kushtetuese është paraqitur brenda afatit 4-mujor të lartpërmendur.

9. Lidhur me legjitimitimin *ratione materiae* Gjykata vlerëson se *prima facie* pretendimet e kërkuesve hyjnë në juridiksionin kushtetues, për pasojë në vijim ato do të analizohen në këndvështrim të standardeve që imponon procesi i rregullt ligjor në kuptimin kushtetues.

B. Për pretendimin e cenimit të standardit të arsytimit të vendimit, të parimit të paanshmërisë dhe të së drejtës së ankimit në kuptimin substancial

10. Kërkuesit pretendojnë se Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë nuk ka analizuar qëndrimin e ri të prokurorisë të mbajtur gjatë gjykimit në Gjykatën e Lartë, si dhe nuk u ka dhënë përgjigje të detajuar të gjitha shkaqeve të ngritura prej tyre në rekurs. Në këtë mënyrë, sipas tyre, është cenuar standardi i arsytimit të vendimit, e drejta e aksesit në gjykatë dhe e drejta e ankimit në kuptimin substancial.

11. Subjekti i interesuar Prokuroria lidhur me pretendimin për cenimin e standardit të arsytimit ka vlerësuar se në aspektin substancial vërehet se në vendimin gjyqësor të Gjykatës së Lartë, objekt shqyrtimi, nuk është bërë një arsyetim i detajuar për sa i përket interpretimit dhe zbatimit të ligjit në lidhje me rrethanat e faktit që u atribuohen kërkuesve. Megjithatë, kjo nuk përbën një të metë serioze sa ta bëjë të cënueshëm vendimin në fjalë në aspektin kushtetues.

12. Gjykata në jurisprudencën e saj ka theksuar se e drejta për një proces të rregullt ligjor, që i garantohet individit nga nenet 42 dhe 142/1 të Kushtetutës, përfshin edhe të drejtën për të pasur një vendim gjyqësor të arsyetuar. Arsyetimi i vendimeve është element thelbësor i një vendimi të drejtë. Funkcioni i një vendimi të arsyetuar është t'u tregojë palëve se ato janë dëgjuar, si dhe u jep mundësinë atyre ta kundërshtojnë atë. Përveç kësaj, duke dhënë një vendim të arsyetuar, mund të realizohet edhe vëzhgimi publik i administrimit të drejtësisë (*shih vendimin nr. 3, datë 20.1.2017 të Gjykatës Kushtetuese*).

13. Vendimi gjyqësor në çdo rast duhet të jetë logjik, i rregullt në formë dhe i qartë në përmbajtje. Në tërësinë e tij ai duhet konsideruar si një unitet, në të cilin pjesët përbërëse janë të lidhura ngushtësisht mes tyre. Ato duhet të jenë në shërbim dhe funksion të njëra-tjetrës. Argumentet e pjesës arsyetuese duhet të jenë të bazuara dhe të lidhura logjikisht, duke respektuar rregullat e mendimit të drejtë. Ato duhet të formojnë një përmbajtje koherente brenda vendimit, i cili përjashton çdo kundërthënie, kontradiksion të hapur ose të fshehtë. Këto argumente duhet të jenë, gjithashtu, të mjaftueshme për të mbështetur dhe pranuar pjesën urdhëruese (*shih vendimin nr. 3, datë 20.1.2017 të Gjykatës Kushtetuese*).

14. Zbatimi i këtij parimi është vlerësuar nga Gjykata rast pas rasti, në varësi të rrethanave konkrete të çështjes, duke analizuar nëse vendimet gjyqësore të kundërshtuara e kanë përmbushur në mënyrë të mjaftueshme detyrimin për arsyetimin e vendimeve të tyre. Ajo ka verifikuar nëse vendimi i kundërshtuar është logjik, ka kundërthënie, përmban referenca në ligjin e zbatueshëm dhe nëse respekton të gjitha elementet e sipërpërmendura. Gjykata ka theksuar, gjithashtu, se detyrimi për të respektuar këtë standard ndryshon në varësi të rrethanave të çështjes konkrete dhe natyrës së vendimit dhe se masa e arsyetimit varet nga natyra e vendimit në fjalë (*shih vendimet nr. 3, datë 26.1.2015; nr. 63, datë 23.9.2015 të Gjykatës Kushtetuese*).

15. Në këtë kontekst, Gjykata ka theksuar se ajo e vlerëson arsyetimin e një vendimi gjyqësor vetëm në kuadrin e përmbushjes ose jo të standardeve të mësipërme, pasi nuk është detyrë e saj të analizojë provat dhe faktet ku është bazuar gjykata për zgjidhjen e çështjes së themelit. Kjo mbetet detyrë funksionale e gjykatave të juridiksionit të zakonshëm. Ndërsa në aspektin e kontrollit kushtetues, Gjykata verifikon nëse arsyetimi i vendimit gjyqësor i ka plotësuar ose jo kriteret e përcaktuara më sipër, të cilat garantojnë të drejtën për të pasur një vendim gjyqësor të arsyetuar. Në vlerësimin e Gjykatës nuk mjafton që arsyetimi të jetë formalisht i pranishëm në kuptimin grafik dhe strukturor, pasi kjo do ta bënte atë thjesht fiktiv. Arsyetimi duhet domosdoshmërisht të plotësojë kriteret minimale ligjore të përcaktuara dhe të mos ketë të meta të tilla serioze që cenojnë standardin e vendimit gjyqësor të arsyetuar (*shih vendimet nr. 3, datë 26.1.2015; nr. 63, datë 23.9.2015 të Gjykatës Kushtetuese*).

16. Po në këtë drejtim Gjykata ka vlerësuar se Gjykata e Lartë, rast pas rasti, duhet t'u japë përgjigje shkaqeve të parashtruara në rekurs. Sipas Gjykatës, në të tilla raste kërkesit, duke mos marrë përgjigje për pretendimet e tij me natyrë kushtetuese, për shkak të vendimit të mospranimi të rekursit, i cenohet jo vetëm standardi i arsyetimit të vendimit, por edhe e drejta e aksesit, në kuptim të nenit 42 të Kushtetutës, si dhe e drejta e ankimit në kuptimin substancial, e parashikuar në nenin 43 të Kushtetutës (*shih vendimet nr. 73, datë 16.12.2016; nr. 24, datë 25.4.2016 të Gjykatës Kushtetuese*).

17. E drejta për t'iu drejtuar gjykatës përbën një nga elementet e procesit të rregullt ligjor, në kuptim të nenit 42 të Kushtetutës dhe nenit 6 të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut. Kjo e drejtë e individit është garanci për administrimin e mirë të drejtësisë, prandaj çdo interpretim i ngushtë i nenit 42 të Kushtetutës dhe i nenit 6 të KEDNJ-së nuk përputhet me qëllimet dhe objektin e tyre. Në këtë kuptim, e drejta e individit për t'iu drejtuar gjykatës nuk përfshin vetëm të drejtën për të hapur një proces, por edhe të drejtën për të pasur, nga ana e gjykatës, një zgjidhje përfundimtare në lidhje me mosmarrëveshjen objekt gjykimi, pasi aksesit në gjykatë duhet të jetë substantiv dhe jo thjesht formal. Mohimi i së drejtës për t'iu drejtuar gjykatës dhe për të marrë një përgjigje përfundimtare prej saj lidhur

me pretendimet e ngritura përbën cenim të së drejtës themelore për një proces të rregullt ligjor (*shih vendimin nr. 84, datë 30.12.2016 të Gjykatës Kushtetuese*).

18. Nga ana tjetër, Gjykata ka pohuar se e drejta e ankimit, e sanksionuar në nenin 43 të Kushtetutës, është vlerësuar si mundësi e çdo individi për të pasur mjete të caktuara procedurale për të kundërshtuar vendimin e dhënë nga një gjykatë më e ulët në një gjykatë më të lartë, duke i garantuar atij (individi) të drejtën për t'u përballur me drejtësinë në të gjitha nivelet e saj. Pra, me Kushtetutë, kujtdo i garantohet e drejta për t'u ankuar të paktën një herë kundër çdo vendimi gjyqësor të dhënë ndaj tij. Kjo garanci e rëndësishme kushtetuese është edhe një tejkalim pozitiv krahasuar me standardet që ofron në këtë drejtim KEDNJ-ja. Në funksion të ushtrimit efektiv të së drejtës së ankimit ka rëndësi të realizohet si aspekti formal/procedural, ashtu edhe ai substancial. Kërkesat procedurale të ankimit janë, para së gjithash, në funksion të aksesit që duhet të kenë individët për të ushtruar efektivisht ankimin ndaj vendimit gjyqësor. Çdo instancë ankimuese që njeh sistemi i normave procedurale civile/penale është pjesë e së drejtës së individit për të pasur akses në gjykatë (*shih vendimin nr. 24, datë 25.4.2016 të Gjykatës Kushtetuese*).

19. Në rastin në shqyrtim, nga materialet bashkëlidhur kërkesës, Gjykata konstaton se Prokuroria e Përgjithshme në konkluzionet e paraqitura gjatë shqyrtimit të çështjes gjatë seancës gjyqësore në Gjykatën e Lartë ka ndryshuar qëndrim lidhur me akuzat në ngarkim të kërkuësve. Prokuroria, mbështetur në vendimin unifikuar nr. 4, datë 15.4.2011 të Kolegjeve të Bashkuara të Gjykatës së Lartë, ka argumentuar se pretendimet e kërkuësve Bertil Alliaj dhe Ani Begaj për mosekzistencën e marrëveshjes së bashkëpunimit ndërmjet tyre dhe kërkuësit Aleksandër Llanaj janë të bazuara. Sipas prokurorisë, nga materialet e administruara në gjykim asnjë provë, fakt apo indicie nuk tregojnë me siguri se të gjykuarit Bertil Alliaj dhe Ani Begaj kanë ditur qëllimet e të gjykuarit Aleksandër Llanaj. Si përfundim, prokuroria ka kërkuar lënien në fuqi të vendimit të Gjykatës së Apelit Vlorë për kërkuësit Bertil Alliaj dhe Ani Begaj vetëm për fajësinë dhe dënimet përkatëse të tyre për kryerjen e veprës penale të armëmbajtjes pa leje të parashikuar nga neni 278 i KP-së. Ndërsa për kërkuësin Aleksandër Llanaj, prokuroria ka kërkuar që të deklarohej fajtor për veprën penale të vrasjes nga pakujdesia, të parashikuar nga neni 85 i KP-së.

20. Gjykata vëren se Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë, pavarësisht qëndrimit të ri të lartpërmendur të prokurorisë, nuk ka analizuar konkluzionet që ka mbajtur Prokuroria e Përgjithshme në diskutimin përfundimtar përpara Gjykatës së Lartë. Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë në pjesën hyrëse të vendimit, si shkaqe të paraqitura në rekurs nga ana e prokurorisë paraqet ato shkaqe që prokuroria pranë Gjykatës së Apelit Vlorë ka parashtruar (*shih faqen 8 të vendimit të Gjykatës së Lartë*). Ndërsa në pjesën arsyetuese ky kolegji u referohet konkluzioneve të fundit të prokurorisë të mbajtura gjatë diskutimit përfundimtar në procesin në Gjykatën e Lartë vetëm kur parashtron kërkimet e palëve (*shih faqen 9 të vendimit të Gjykatës së Lartë*). Po në pjesën arsyetuese të vendimit të Gjykatës së Lartë, kjo e fundit, kur argumenton mbi shkaqet e ngritura në rekurs nga të dyja palët (kërkuësit dhe prokuroria), arsyeton (në një paragraf të vetëm të vendimit) vetëm mbi shkaqet e ngritura në rekurs nga prokuroria pranë Gjykatës së Apelit Vlorë (*shih faqen 14 të vendimit të Gjykatës së Lartë*) dhe nuk analizon mbi qëndrimin e ri të Prokurorisë.

21. Gjykata në jurisprudencën e saj është shprehur mbi rolin e organit të prokurorisë, duke mbajtur qëndrimin se kushtetutëbërësi e ka njohur Prokurorinë si një organ të centralizuar, që në ushtrimin e kompetencave i u nënshtrohet vetëm Kushtetutës dhe ligjeve. Gjykata ka vlerësuar se “organi i prokurorisë ka disa veçori të përcaktuara në Kushtetutë dhe në ligj, të cilat e vendosin këtë organ në një pozitë të dallueshme nga pushtetet e tjera, dhe veçanërisht: a) si organi i vetëm në vend që ushtron ndjekjen penale; b) si organ që përfaqëson akuzën në gjyq në emër të shtetit, që disponon mbi çështjet që ndodhen në gjykim dhe që është i lirë në kërkimin e llojit dhe të masës së dënimit ndaj personave që i rezultojnë fajtorë; c) si organ me pavarësi të plotë në ushtrimin e funksioneve, duke iu nënshtrohet vetëm Kushtetutës dhe ligjeve, gjë që do të thotë se fillimi i procedimit penal,

vënia para përgjegjësisë penale, pushimi, pezullimi i çështjeve ose dërgimi në gjyq janë attribute të prokurorisë; ç) si organ i centralizuar që funksionon sipas rregullit se urdhrat dhe udhëzimet e prokurorit më të lartë janë të detyrueshme për prokurorët më të ulët (shih vendimin nr. 47, datë 7.11.2011 të Gjykatës Kushtetuese).

22. Gjykata Kushtetuese sjell në vëmendje të Gjykatës së Lartë se edhe referuar jurisprudencës së saj, kjo gjykatë (Gjykata e Lartë) ka konsideruar shkelje kur gjykatat më të ulëta kanë vepruar në kundërshtim me rregullat e përgjithshme apo të posaçme procedurale në rastin e tërheqjes së akuzës nga prokurori i çështjes.

23. Gjykata e Lartë në një vendim të saj, ndër të tjera, është shprehur: “Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë çmon se pjesa e vendimit që urdhëron kalimin e akteve organit të prokurorisë vjen në kundërshtim me nenin 377 të KPP-së, si dhe me nenin 428 të tij. Gjykata e Apelit Shkodër, në analizë të provave të administruara në gjykimin në shkallë të parë dhe të shqyrtuara në gjykimin në apel, ka arritur në përfundimin se gjykata e shkallës së parë ka vepruar gabim kur ka vendosur pushimin e çështjes dhe ka deklaruar të pafajshëm të pandehurit për veprën penale të rrëmbimit të personit dy herë. Kjo gjykatë ka çmuar se sa është administruar në gjykim, nuk tregon se personat në fjalë janë të pafajshëm për këtë veprë penale dhe se organi i akuzës me tërheqjen e akteve në bazë të nenit 377 të KPP-së, sikurse ka kërkuar, do të plotësonte më tej elementet e fajësisë së të gjykuarve lidhur me këtë veprë. Në vazhdim të këtij arsyetimi, Kolegji Penal çmon se gjykata nuk duhet të pranojë tërheqjen e akteve lidhur me akuzën, vetëm atëherë kur del qartë dhe janë elementet që KPP-ja parashikon lidhur me pafajësinë e personave të akuzuar. Në të kundërt, në qoftë se një përfundim i tillë është me dyshim dhe nuk ka pengesa ligjore të tjera, gjykata është e detyruar të pranojë kërkesën e organit të prokurorisë, i cili është autoriteti i vetëm që ushtron ndjekjen penale dhe përfaqëson akuzën në gjykim në bazë të nenit 148 të Kushtetutës dhe të dispozitave të KPP-së” (shih vendimin nr. 157, datë 28.2.2002 të Gjykatës së Lartë).

24. Gjatë jurisprudencës së saj Gjykata Kushtetuese është shprehur: “Në këtë mënyrë, Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë ka vepruar në kundërshtim me kërkesat e nenit 442 të Kodit të Procedurës Penale që parashikon rastet e prishjes së vendimit dhe zgjidhjen e çështjes pa e kthyer për rigjykim. Kjo dispozitë i jep të drejtë Gjykatës së Lartë ta zgjidhë vetë çështjen pa e kthyer për rigjykim vetëm për shkaqe që janë në favor të pozitës procedurale të të gjykuarit. Këtë kompetencë, Gjykata e Lartë e ka kur vlerëson se ndjekja penale nuk duhet të fillonte ose të vazhdonte, kur vendimi është dhënë në gabim të personit, ose kur vendimi është i pavlefshëm për shkaqet e parashikuara në ligj. Rëndësi ka fakti se në të gjitha rastet e parashikuara nga kjo dispozitë, Gjykata e Lartë vendos pushimin e gjykimit ose urdhëron të zbatohet vendimi që ka caktuar dënimin më pak të rëndë, por në asnjë rast nuk mund të deklarojë fajtor e të dënojë të gjykuarin që ka marrë pafajësi në shkallët e tjera të gjykimit, siç ka vepruar me kërkesën”.

25. Gjykata ka pranuar në vazhdimësi se gjykimi nga një gjykatë e paanshme është një nga elementet e rëndësishme të procesit të rregullt ligjor, i sanksionuar nga neni 42 i Kushtetutës dhe neni 6 i KEDNJ-së. Në shtetin e së drejtës, kërkesa për një gjykim të paanshëm merr rëndësi të veçantë në funksion të besimit në dhënien e drejtësisë që, në shoqëritë demokratike, duhet ta krijojnë në çdo rast palët në gjykim. Parimi i paanshmërisë ka në vetvete elementin e tij *subjektiv*, i cili lidhet ngushtë me bindjen e brendshme që krijon gjyqtari për zgjidhjen e çështjes në gjykim, si dhe elementin *objektiv*, me të cilin kuptohet dhënia e garancive të nevojshme për gjykim të paanshëm nga vetë gjykata, përmes mënjanimit prej saj të çdo dyshimi të përligjur në këtë drejtim (shih vendimet nr. 40, datë 22.9.2011; nr. 21, datë 29.4.2010; nr. 12, datë 13.4.2007 të Gjykatës Kushtetuese).

26. Gjykata Kushtetuese, duke e parë tashmë në këndvështrimin e mbrojtjes së të drejtave e detyrimeve që burojnë nga Kushtetuta, si dhe të parimeve të saj, vëren se pretendimi i kërkuarve se Gjykata e Lartë duke mos mbajtur asnjë lloj qëndrimi të shprehur lidhur me konkluzionet e reja të paraqitura nga prokuroria ka cenuar parimin e paanshmërisë në gjykim, është i drejtë dhe duhet pranuar.

27. Gjykata vlerëson gjithashtu se në rastin konkret tërheqja e akuzave nga ana e prokurorisë lidhet drejtpërdrejt me pretendimet e parashtruara nga të pandehurit, rrjedhimisht Gjykata e Lartë

për të rritur aksesin dhe transparencën në vendimin e saj duhet t'u kishte dhënë përgjigje konkluzioneve të Prokurorisë me vendim të arsyetuar.

28. Gjykata vlerëson se mosdhënia në asnjë rresht të vendimit përgjigje konkluzioneve të reja të prokurorisë, e bën këtë vendim të cenushtëm dhe jo të arsyetuar.

29. Gjykata vëren se kërkuesit mbi të njëjtin fakt (mosarsyetim për qëndrimin e ri të prokurorisë) kanë pretenduar se Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë ka cenuar edhe të drejtën për t'u dëgjuar, të drejtën e mbrojtjes, parimin e prezumimit të pafajësisë, parimin e sigurisë juridike, si dhe të drejtën e aksesit.

30. Gjykata vlerëson se këto pretendime nuk mund të merren në shqyrtim, në kushtet kur, për shkak të cenimit të standardit të arsyetimit të vendimit gjyqësor dhe cenimit të parimit të paanshmërisë në gjykim, çështja do të rishqyrtohet përsëri në Gjykatën e Lartë. Referuar natyrës së gjykimit kushtetues të kërkesave individuale, Gjykata ka theksuar se kontrolli i respektimit të standardeve kushtetuese për një proces të rregullt ligjor është funksion edhe i gjykatave të zakonshme, për më tepër i Gjykatës së Lartë. Ky raport ndërmjet juridiksionit kushtetues dhe juridiksionit të gjykatave të zakonshme, kur është rasti i shqyrtimit nga ana e Gjykatës Kushtetuese të kërkesave individuale në bazë të nenit 131/f të Kushtetutës, udhëhiqet nga parimi i subsidiaritetit (komplementaritetit). Gjykata nënvizon se roli i Gjykatës së Lartë, si gjykatë e ligjit, është i një natyre të pazëvendësueshme. Ajo i ka të gjitha mjetet dhe kompetencat për ta bërë vetë këtë rol aktiv, që shkon përtej ligjit dhe synon të drejtën, duke ndikuar efektivisht edhe në vendimmarrjen e gjykatave të shkallëve më të ulëta (*shih vendimin nr. 62, datë 23.9.2015 të Gjykatës Kushtetuese*).

31. Për sa më sipër, Gjykata vlerëson se pretendimet e kërkuesve në lidhje me procesin e zhvilluar në Gjykatën e Lartë janë të bazuara dhe kërkesa duhet të pranohet për këtë pjesë.

PËR KËTO ARSYE,

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, në mbështetje të neneve 131/1/f dhe 134/1/i të Kushtetutës, si dhe të neneve 72 e vijuese të ligjit nr. 8577, datë 10.2.2000, "Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë", të ndryshuar, me shumicë votash,

VENDOSI:

- Pranimin pjesërisht të kërkesës.
- Shfuqizimin si të papajtueshëm me Kushtetutën të vendimit nr. 00-2017-150 (33), datë 23.2.2017 të Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë.
- Dërgimin e çështjes për rishqyrtim në Gjykatën e Lartë.

Ky vendim është përfundimtar, i formës së prerë dhe hyn në fuqi ditën e botimit në Fletoren Zyrtare.

Anëtarë pro: Bashkim Dedja (kryetar), Gani Dizdari, Fatmir Hoxha, Besnik Imeraj, Fatos Lulo

Anëtarë kundër: Altina Xhoxhaj, Vitore Tusha

MENDIM PAKICE

1. Në çështjen me kërkues Aleksandër Llanaj, Bertil Alliaj dhe Ani Begaj jam kundër qëndrimit të shumicës për pranimin pjesërisht të kërkesës, duke shfuqizuar si të papajtueshëm me Kushtetutën vendimin nr. 00-2017-150 (33), datë 23.2.2017 të Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë. Në vlerësimin tim si gjyqtare në pakicë pretendimet e ngritura në kërkesë janë haptazi të pabazuara dhe për këtë arsye vlerësoj se Gjykata duhej të kishte vendosur rrëzimin e saj.

2. Sipas akteve bashkëlidhur kërkesës rezulton se Prokuroria pranë Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Vlorë, në datën 7.4.2015 ka regjistruar procedimin penal ndaj kërkuësve dhe në përfundim të hetimeve paraprake e ka dërguar çështjen për gjykim në Gjykatën e Rrethit Gjyqësor Vlorë. Pas përfundimit të gjykimit, Gjykata e Rrethit Gjyqësor Vlorë, me vendimin nr. 24, datë 20.1.2016, ka vendosur deklarin e tyre fajtorë dhe dënimin sipas dispozitivit të vendimit. Më konkretisht, kërkuesi Aleksandër Llanaj është deklaruar fajtor për kryerjen e veprës penale të vrasjes në rrethana cilësuese të kryer ndaj dy ose me shumë personave, në bashkëpunim dhe është dënuar përfundimisht me burgim të përjetshëm. Për sa u takon kërkuësve Bertil Alliaj dhe Ani Begaj ata janë deklaruar fajtorë për kryerjen e veprës penale të vrasjes në rrethana cilësuese e kryer ndaj dy ose me shumë personave, në bashkëpunim dhe janë dënuar përfundimisht me 35 vjet burgim secili. Në përfundim të gjykimit gjykata ka aplikuar edhe nenin 406/1 të Kodit të Procedurës Penale duke zbritur dënimin me 1/3-at e tij.

3. Gjykata e Apelit Vlorë, me vendimin nr. 600, datë 1.11.2016, ka vendosur lënien në fuqi të vendimit nr. 24, datë 20.1.2016 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Vlorë për sa i përket cilësimit juridik të veprës penale të parashikuar nga nenet 79/dh dhe 25 të Kodit Penal, deklarimit të fajësisë për të tre të pandehurit, masat e dënimit për këtë vepër penale, si dhe disponimin për provat materiale dhe shpenzimet procedurale. Ajo ka ndryshuar vendimin pjesërisht në lidhje me masën e dënimit për sa i takon veprës penale të parashikuar nga neni 178/3 i Kodit Penal, por pa ndryshuar masën e dënimit përfundimtar të dhënë nga shkalla e parë.

4. Kundër këtij vendimi kanë ushtruar rekurs kërkuësit, si edhe Prokuroria pranë Gjykatës së Apelit Vlorë. Duke iu referuar shkaqeve të rekursit rezulton se kërkuësit kanë pretenduar se nuk është provuar se vendimet gjyqësore janë dhënë në zbatim të gabuar të ligjit material e procedural. Sipas tyre me veprimet e kryera prej secilit të gjykuar nuk formohen elementet e veprave penale për të cilat janë akuzuar dhe dënuar, duke pretenduar në thelb se në gjykim nuk është provuar fajësia e tyre. Kurse për sa u takon shkaqeve të rekursit të prokurorit rezulton se ai ka kundërshtuar vendimin gjyqësor për sa i takon vrasjes së viktimës A.L. Sipas akuzës, arsyetimi i gjykatës ka qenë i gabuar dhe se akuzat e ngritura ndaj kërkuësve edhe në lidhje me këtë ngjarje është bazuar në faktet dhe provat e paraqitura në gjykim.

5. Kolegji Penal, duke vlerësuar se rekursi përmbante shkaqe ligjore ka vendosur kalimin e tij për shqyrtim në seancë gjyqësore. Në seancë gjyqësore rezulton se përfaqësuesi i akuzës, prokurori i Prokurorisë së Përgjithshme, ka kërkuar para Gjykatës së Lartë ndryshimin e vendimit të Gjykatës së Apelit Vlorë, për sa i përket kërkuësve Aleksandër Llanaj, duke e deklaruar atë fajtor për veprën penale të vrasjes nga pakujdesia të shtetasit A.L. dhe ka kërkuar dënimin e tij me 4 vjet burgim, si dhe lënien në fuqi të vendimit për dy kërkuësit e tjerë, por vetëm për fajësinë në lidhje me kryerjen e veprës penale të armëmbajtjes pa leje.

6. Në përfundim të shqyrtimit të çështjes Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë ka vendosur lënien në fuqi të vendimit të gjykatës së apelit, duke arsyetuar se ky vendim është rrjedhojë e zbatimit të drejtë të ligjit procedural e penal dhe se arsyetimet e asaj gjykate janë rrjedhojë e një procesi të rregullt ligjor, pas administrimit, shqyrtimit dhe analizës së provave në bazë të ligjit penal. Kolegji Penal ka arsyetuar, gjithashtu, se pretendimet e ngritura në rekurs kanë të bëjnë me analizën e provave të bëra nga gjykatat e faktit, të cilat janë çështje që nuk shqyrtohen prej saj.

7. Sipas nenit 432 të Kodit të Procedurës Penale rekursi në Gjykatën e Lartë kundër vendimeve të gjykatës së apelit mund të bëhet për këto shkaqe: a) për mosrespektimin ose për zbatimin e gabuar të ligjit penal; b) për shkelje që kanë si pasojë pavlefshmërinë absolute të vendimit të gjykatës, sipas nenit 128 të këtij Kodi; c) për shkelje procedurale që kanë ndikuar në dhënien e vendimit. Kurse sipas nenit 434 të po këtij Kodi, Gjykata e Lartë e shqyrton çështjen brenda kufijve të shkaqeve të ngritura. Por për çështjet ligjore që duhet të shihen kryesisht nga gjykata në çdo gjendje e shkallë të procesit, të cilat nuk janë parë, Gjykata e Lartë ka të drejtë të vendosë.

8. Duke pasur parasysh përmbajtjen e këtyre dispozitave, si edhe duke i analizuar pretendimet e

kërkuesve në drejtim të së drejtës së aksesit të individit në gjykatë, si edhe asaj për të pasur një vendim të arsyetuar, vlerësoj se në rastin konkret Gjykata e Lartë ka vepruar në përputhje me kompetencat e saj, duke e shqyrtuar çështjen brenda kufijve të shkaqeve të ngritura në rekurs nga palët që e kanë vënë atë në lëvizje. Siç është evidentuar në këtë gjykim në seancën gjyqësore të zhvilluar në Gjykatën e Lartë përfaqësuesi i akuzës ka kërkuar ndryshimin e vendimit të gjykatës së apelit në lidhje me kualifikimin ligjor të veprës penale, me pasojë uljen e dënimit për kërkuesit. Edhe pse Gjykata e Lartë në vendimin e saj nuk i ka dhënë përgjigje të shprehur këtij pretendimi kjo nuk nënkupton *apriori* se ajo nuk e ka marrë atë në shqyrtim. Në kushtet kur Gjykata e Lartë, pasi ka shqyrtuar të dyja rekursat e paraqitura, si edhe ka dëgjuar palët për pretendimet e tyre përfundimtare, e ka gjetur të drejtë arsyetimin e gjykatave të faktit dhe përfundimet e tyre në lidhje me zgjidhjen e çështjes, kjo nënkupton se ajo ka gjetur të pabazuar edhe pretendimin e akuzës të paraqitur në seancë. Vetëm fakti se prokurori ka pretenduar diçka të tillë nuk nënkupton se Gjykata e Lartë ishte e detyruar ta merrte atë parasysht, pasi ndryshimi i kualifikimit të veprës penale është në kompetencën dhe vlerësimin e vetë gjykatës.

9. Duhet theksuar, gjithashtu, se Gjykata e Lartë nuk mund të zhvishet nga roli i saj si gjykatë e ligjit edhe kur shqyrton çështjen në seancë gjyqësore, çka nënkupton se ajo vlerëson vetëm mënyrën se si është interpretuar ligji material dhe ai procedural nga gjykatat e zakonshme. Në këtë kuptim edhe arsyetim më i kufizuar i vendimit, apo mosdhënia prej saj përgjigje për çdo pretendim të ngritur edhe gjatë gjykimit nuk e bën procesin të parregullt.

10. Për më tepër që jo vetëm në rekursin drejtuar Gjykatës së Lartë, por edhe në prapësimet me shkrim të subjektit të interesuar në këtë gjykim kushtetues, Prokurorisë së Përgjithshme, del e qartë se qëndrimi zyrtar i këtij organi është se vendimet gjyqësore të kundërshtuara janë të mbështetura në ligj dhe se pretendimet e kërkesës janë të pabazuara. Ky organ nuk ka mbështetur kërkesat e përfaqësuesit të saj të ngritura para Gjykatës së Lartë.

11. Për sa më sipër, si gjyqtar në pakicë, vlerësoj se kërkesa e paraqitur nga Aleksandër Llanaj, Bertil Alliaj dhe Ani Begaj është e pabazuar dhe se Gjykata duhej të vendoste rrëzimin e saj.

Anëtare: Altina Xhoxhaj

MENDIM PAKICE

1. Në çështjen me kërkues Aleksandër Llanaj, Bertil Alliaj dhe Ani Begaj, shumica ka vendosur pranimin e kërkesës, duke shfuqizuar si të papajtueshëm me Kushtetutën vendimin nr. 00-2017-150 (33), datë 23.2.2017 të Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë. Shumica ka arritur në përfundimin se është cenuar parimi i arsyetimit të vendimit gjyqësor, për arsye se Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë, pavarësisht qëndrimit të ri të mbajtur nga organi i akuzës në seancën gjyqësore të zhvilluar në atë gjykatë, nuk i ka analizuar këto konkluzione dhe ato nuk gjejnë pasqyrim as në pjesën hyrëse, as atë arsyetuese të vendimit gjyqësor (*shih paragrafin 20 të vendimit*). Sipas shumicës, tërheqja e akuzave nga ana e prokurorisë lidhet drejtpërdrejt me pretendimet e parashtruara nga të pandehurit, rrjedhimisht Gjykata e Lartë për të rritur aksesin dhe transparencën në vendimin e saj duhet t'u kishte dhënë përgjigje konkluzioneve të Prokurorisë me vendim të arsyetuar (*shih paragrafin 27 të vendimit*).

2. Në ndryshim nga sa arsyeton shumica, si gjyqtare në pakicë vlerësoj se procesi gjyqësor i zhvilluar në Gjykatën e Lartë nuk ngre dyshime në lidhje me cenimin e standardeve të së drejtës për një proces të rregullt ligjor. Për rrjedhojë, kërkesa e paraqitur nga shtetasit Aleksandër Llanaj etj. duhej të ishte rrëzuar si e pabazuar, për arsytet që do të paraqes në vijim.

3. Duke iu referuar akteve bashkëlidhur kërkesës, ku është bazuar edhe shumica në dhënien e vendimit të saj, rezulton se me vendimin nr. 24, datë 20.1.2016, Gjykata e Rrethit Gjyqësor Vlorë ka vendosur deklarinimin fajtorë të kërkuesve dhe dënimin e tyre, përkatësisht: kërkuesi Aleksandër Llanaj me burgim të përjetshëm, për kryerjen e veprës penale të vrasjes në rrethana cilësuese, të kryer

ndaj dy ose me shumë personave, në bashkëpunim; kërkuesit Bertil Alliaj dhe Ani Begaj me 35 vjet burgim secili, për kryerjen e veprës penale të vrasjes në rrethana cilësuese, e kryer ndaj dy ose me shumë personave, në bashkëpunim. Në përfundim të gjykit gjykata ka aplikuar edhe nenin 406/1 të KPP-së për zbritjen e dënimit. Ky vendim është lënë në fuqi me vendimin nr. 600, datë 1.11.2016 të Gjykatës së Apelit Vlorë, për sa i përket cilësimit juridik të veprës penale të parashikuar nga nenet 79/dh dhe 25 të Kodit Penal, deklarimit të fajësisë për të tre të pandehurit, masave të dënimit për këtë vepër penale, si dhe disponimit për provat materiale dhe shpenzimet procedurale. Vendimi i gjykatës së shkallës së parë është ndryshuar pjesërisht në lidhje me masën e dënimit për sa i takon veprës penale të parashikuar nga neni 178/3 i Kodit Penal, por pa u ndryshuar masa e dënimit përfundimtar.

4. Vendimi i Gjykatës së Apelit është kundërshtuar nga kërkuesit, të cilët kanë pretenduar se veprimet e kryera nuk formojnë elementet e veprave penale për të cilat janë akuzuar, dhe se gjatë gjykit nuk është provuar fajësia e tyre. Po ashtu, ka paraqitur rekurs edhe organi i akuzës, i cili ka pretenduar se arsyetimi i Gjykatës së Apelit në lidhje me një nga akuzat ka qenë i gabuar, duke pretenduar se i pandehuri Aleksandër Llanaj duhej të dënohej edhe për veprën penale të vrasjes me dashje indirekte të shtetasit A.L.

5. Në Gjykatën e Lartë kjo çështje është shqyrtuar në seancë gjyqësore, me praninë e përfaqësuesve të palëve. Sipas materialeve të dosjes gjyqësore, rezulton se përfaqësuesi i Prokurorisë së Përgjithshme ka kërkuar ndryshimin e vendimit të Gjykatës së Apelit Vlorë për sa i përket kërkuesit Aleksandër Llanaj, deklarimin e tij fajtor për veprën penale të vrasjes nga pakujdesia të shtetasit A.L. dhe dënimin e tij me 4 vjet burgim. Në lidhje me kërkuesit Ani Begaj dhe Bertil Alliaj prokurori ka kërkuar lënien në fuqi të vendimit të Gjykatës së Apelit, por vetëm për fajësinë në lidhje me kryerjen e veprës penale të armëmbajtjes pa leje. Në përfundim të shqyrtimit të çështjes, Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë ka vendosur lënien në fuqi të vendimit të Gjykatës së Apelit, duke arsyetuar se ky vendim është rrjedhojë e zbatimit të drejtë të ligjit procedural e penal dhe se arsyetimet e asaj gjykate janë rrjedhojë e një procesi të rregullt ligjor, pas administrimit, shqyrtimit dhe analizës së provave në bazë të ligjit penal. Kolegji Penal ka arsyetuar, gjithashtu, se pretendimet e ngritura në rekurs kanë të bëjnë me analizën e provave të bëra nga gjykatat e faktit, të cilat janë çështje që nuk shqyrtohen prej saj.

6. Sipas shumicës, ky qëndrim i përfaqësuesit të prokurorisë përbën tërheqje të prokurorit nga akuza dhe, në këto kushte, Gjykata e Lartë duhej t'i kishte dhënë përgjigje, pasi pretendimet e akuzës lidhen drejtpërdrejt me pretendimet e parashtruara nga kërkuesit (*shih paragrafët 22 dhe 27 të vendimit*). Në këtë linjë shumica vijon edhe kur evidenton qëndrimin e mbajtur nga vetë Gjykata e Lartë në interpretimin e nenit 377 të KPP-së (*shih paragrafin 23 të vendimit*).

7. Në ndryshim nga sa shprehet shumica, vlerësoj se në rastin konkret nuk ndodhemi përpara institutit të tërheqjes nga akuza, e cili rregullohet nga neni 377 i KPP-së. Heqja dorë nga akuza ushtrohet në kushte formale të përcaktuara dhe ajo kërkon që të plotësohen disa kritere. Kjo dispozitë kërkon heqjen dorë formalisht nga akuza, në mënyrë të shprehur dhe pa ekuivok nga ana e akuzës, dhe më tej që të provohet se në gjendjen që janë provat rezulton në mënyrë të qartë se i pandehuri nuk ka faj ose ekziston një nga rastet e pushimit të çështjes. Në një situatë të tillë gjykata vendos pafajësinë e të pandehurit ose pushimin e çështjes, në të kundërt kalimin e akteve prokurorit. Në vlerësimin tim, në rastin konkret nuk mund të gjejë zbatim neni 377 i KPP-së, me pasojë pushimin e çështjes penale. Kërkesa e paraqitur në Gjykatën e Lartë nga përfaqësuesi i akuzës për të deklaruar fajtor kërkuesin Aleksandër Llanaj për veprën penale të vrasjes nga pakujdesia në dëm të shtetasit A.L., parashikuar nga neni 85 i KP-së, në ndryshim nga vendimi i Gjykatës së Apelit me të cilin kërkuesi është dënuar për kryerjen e veprës penale të vrasjes në rrethana të tjera cilësuese, e kryer ndaj dy apo më shumë personave, në bashkëpunim, parashikuar nga nenet 79/dh dhe 25 i KP-së, përbën një kërkesë për ndryshimin e kualifikimit ligjor të veprës penale, në kuptim të nenit 441, pika 1, shkronja “b” të KPP-së (në fuqi në

kohën e shqyrtimit të kësaj çështje), sipas të cilit shqyrtimi i çështjes edhe në lidhje me cilësimin ligjor të veprës, llojin dhe masën e dënimit, janë në kompetencë të Kolegjit Penal. Kërkesa e prokurorit për ndryshimin e kualifikimit ligjor në rastet e shqyrtimit të çështjes në Gjykatën e Lartë, e cila ritheksoj se në kompetencë të saj ka interpretimin e ligjit dhe kualifikimin e veprës penale, nuk ndikon automatikisht në vendimmarrjen e asaj gjykate.

8. Duke iu referuar edhe dispozitave procedurale që parashikojnë kompetencat e Gjykatës së Lartë, si gjykatë e ligjit, dhe rregullojnë gjykimin në këtë shkallë, vlerësoj se Gjykata e Lartë për sa kohë që është vënë në lëvizje me anë të rekursit të paraqitur nga të dyja palët në gjykim, e ka shqyrtuar çështjen brenda kufijve të këtyre shkaqeve. Edhe pse Gjykata e Lartë nuk i ka dhënë përgjigje pretendimit të ngritur në seancë gjyqësore nga ana e përfaqësuesit të Prokurorisë së Përgjithshme, kjo nuk ngre dyshime për cenimin e këtij procesi, për sa kohë që Gjykata e Lartë ka zhvilluar një proces gjyqësor në respektim të parimit të barazisë së armëve dhe kontradiktoritetit, duke u dhënë mundësinë palëve të paraqisnin qëndrimet e tyre para gjykatës, si dhe në përfundim të gjykimit ka dhënë një vendim të arsyetuar në lidhje me qëndrimin e saj të shprehur në dispozitiv, duke argumentuar se përse e ka gjetur të drejtë arsyetimin e gjykatave të faktit dhe përfundimet e tyre në lidhje me zgjidhjen e çështjes. Edhe në jurisprudencën kushtetuese, në kuptim të standardit të arsyetimit të vendimit gjyqësor, është theksuar se detyrimi për arsyetimin e vendimit gjyqësor nuk mund të interpretohet sikur kërkohet arsyetim i detajuar për çdo pretendim të palëve ndërgjyqëse, por ai varet nga natyra e vendimit në fjalë (*shih vendimin nr. 28, datë 28.5.2015 të Gjykatës Kushtetuese*).

9. Në vijim të argumenteve të mësipërme, dua të evidentoj gjithashtu se bazuar në përmbajtjen e shkaqeve të rekursit drejtuar Gjykatës së Lartë, si dhe në prapësimet me shkrim të paraqitura për qëllime të këtij gjykimi kushtetues përpara Gjykatës Kushtetuese, rezulton se qëndrimi zyrtar i Prokurorisë së Përgjithshme është se vendimet gjyqësore të kundërshtuara janë të mbështetura në ligj dhe se pretendimet e kërkesës janë të pabazuara. Ky organ nuk ka mbështetur kërkesat e përfaqësuesit të saj të ngritura para Gjykatës së Lartë.

10. Për të gjitha argumentet e mësipërme, vlerësoj se kërkesa e paraqitur nga kërkuesit është e pabazuar dhe se duhej të ishte vendosur rrëzimi i saj nga ana e Gjykatës.

Anëtare: Vitore Tusha